

270311 133502
Biblioteca populară a Asociațiunii „Astra“

Anul al 23-lea

1933

Nr. 207

133502

De ce nu poate fi
plugarul român
comunist

BCU Cluj / Central University Library Cluj

de
Dr. Sebastian Bornemisa
Directorul gazetei „Lumea și Țara“

— Publicație periodică —

Editura Asociațiunii „Astra“, Sibiu, Strada Șaguna, 6
Tiparul „Tipografia Astra“ S. A Cluj, str. Reg. Maria 4

PREȚUL 5 LEI

*„Asociațiunea pentru literatura română
și cultura poporului român“: „ASTRA“.*

Intemeiată în 1861.

PREȘEDINTE DE ONOARE :

M. S. Regele CAROL II.

Președinte activ :

Dr. Iuliu Moldovan.

Vice-președinte :

Dr. Gh. Preda.

Vice-președinte :

Dr. Gh. Moga.

Comitetul central al „Asociațiunii“ numără 50 de fruntași din toate părțile societății românești.

**E DE DATORIA FIECĂRUI
BUN ROMÂN SĂ SPRIJINEASCĂ
„ASOCIAȚIUNEA“. CETIND PU
BLICAȚIILE EI ȘI INSCRIIN-
DU-SE DE MEMBRU**

Taxele de membru sunt următoarele :

Membru fondator al Casei Naționale, odată pentru totdeauna	Lei 5000
Membru fondator al „Asociațiunei“, odată pentru totdeauna	„ 1000
Membru pe viață al „Asociațiunei“, odată pentru totdeauna	„ 500
Membru activ al „Asociațiunei“, anual	„ 50
Membru ajut. al „Asociațiunei“, anual	„ 10

637998

Biblioteca populară a Asociațiunii „Astra“

Anul al 23-lea

1933

Nr. 207

De ce nu ~~se~~ poate fi plugarul român comunist

BCU Cluj / Centre University Library Cluj

Dr. Sebastian Bornemisa

Directorul gazetei „Lumea și Țara“

BCU Cluj-Napoca

RBCFG201504422

BIBL. UNIV. CLUJ

1058 - 9 V. 1034

EXEMPLAR LEGAL

— Publicație periodică —

Editura Asociațiunii „Astra“ — Sibiu — 1933

DE CE NU POATE FI PLUGARUL ROMÂN COMUNIST

I.

RÂVNA DUPĂ PROPRIETATE

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Mare lucru e proprietatea! Prin nimic omul nu e legat mai puternic de țara, în care trăește, de neamul și de familia sa, de cât prin proprietate. Conștiința, că ai o căsuță a ta, în care să găsești adăpost în vremuri grele, pentru tine și pentru ai tăi, — că ai câteva prăjine de pământ, pe care să le poți munci în toată libertatea și după pofta inimii tale, — e tot ceea ce poate fi mai liniștitor în viața asta trecătoare.

Întreg rostul existenței omului pe pământ, nu este altceva, decât o necurmată și aprigă luptă pentru stăpânirea nestânjenită și cu depline drepturi a unei proprietăți, ori cât de mică și neîn-

semnată ar fi această proprietate. Omul legat de casă și de pământ prin drepturi inatacabile, e ca și un stejar uriaș, înfipt cu rădăcinile sale în sânul pământului. Furtuna năpraznică îl poate din când în când îndoî, uneori îl poate chiar frânge în două, dar dela locul în care își are înfipte rădăcinile viguroase ea nu-l poate mișca și din pământ rădăcinile nu i le poate zmulge.

În asemănare cu omul stăpân deplin pe o proprietate oarecare, acela care nu are nici măcar un bordei coperit și nici o palmă de loc, — e ca și frunza veștejită, pe care și cel mai mic vântușor o smulge de pe creanga sa și o asvârle apoi în noroiul drumurilor, ca să o poată călca în picioare orice trecător. E ca și apa zglobie, care lunecă peste pietri pe nesimțite la vale, alergând mereu fără hodină, până se pierde în pântecelul uriaș al mărilor fără hotar.

Astfel fiind, este tot ce poate fi mai firesc, ca râvna după proprietate să se fi născut de odată cu omul și ca ea să constituie cea mai arzătoare dorință în sufletul fiecărui muritor.

Și așa este! Încă din vremile stră-străbune, pe când omul locuia în peșteri săpate în adâncul stâncilor împrejmuite cu păduri uriașe, el a trebuit

să lupte groaznic, pe viață și moarte, cu fiarele codrilor și cu o mie și o sută de dușmani nevăzuți, spre a-și putea asigura culcușul de fiecare zi și spre a-și putea întemeia un adăpost pentru sine și pentru familia sa! Câți strămoși de-ai noștri au căzut în luptele acestea și câți inși și au vărsat în încăerarea vrășmașă cu dușmanii lor sângele, — istoria nu a încrestat' o, după cum nu a încrestat nici biruințele lor de totdeauna. La urmă, însă, acela, care a rămas biruitor și stăpân pe toate bunurile pământului, a fost tot omul!

După mii și mii de ani, pe măsură ce i s'a luminat mintea și a câștigat experiențe, omul s'a făcut tot mai înțelept și tot mai puernic. El a părăsit astfel bârloagele și munții, în desișul cărorora a trăit răzleț ca fiara, și s'a revărsat spre câmpiile cu ierburi înalte, unde a pus apoi stăpânire pe văi roditoare, pe ape dulci și bogate în pești, pe poiene răcoritoare și pe păduri bogate în vânat, clădindu-și adăposturi trainice în locul colibelor de lemn, pe care încetul cu încetul l-a înlocuit tot mai mult cu peatra și cu fierul.

Tot ceea ce avem noi astăzi mai de preț, cum sunt: familia, moșia, țara și neamul, — sunt rezultatul străduințelor necurmăte și al lup-

telor neîncetate veacuri dearându-l. Simțământul de familie, de moșie, de țară și de neam este, astfel, un simțământ sfânt, moștenit din tată în fiu, din generație în generație, de mii și mii de veacuri! Din această pricină simțământul acesta este de neînvins, — și cei care încearcă să-l stârpească din sufletul și din creerii omului, — se vor căzni înzadar să facă lucrul acesta, căci ei nu vor izbuti. Chiar dacă ei ar părea biruitori pentru un timp oarecare, până la urmă totuși vor fi zdrobiți și svârliți la o parte din drumul larg, pe care înaintează omul cu inima dreaptă și cu sufletul viteaz, spre lumină, spre adevăr și spre desăvârșire.

CINE SUNT DUJMANII PROPRIETĂȚII?

După cele arătate mai sus, pe drept cuvânt trebuie să se întrebe ori ce om cu scaun la cap, dacă proprietatea, așa cum o înțelegem noi, ca bunul pământesc cel mai de seamă al fiecărui om, poate avea dușmani, care să năzuiască și să lupte a o nimici?

Oricine, la aceasta întrebare ar trebui să răspundă cu un *nu* hotărât, căci de vreme ce

proprietatea este un lucru atât de sfânt pentru orice om, nu ar trebui să fie cu puțință, ca vreuna din ființele omenești, și mai cu seamă dintre popoare, să caute să o desființeze și să se străduiască a o nimici.

Veacuri de-a rândul omenirea a fost crescută în respectul cel mai desăvârșit al proprietății și legile tuturor popoarelor și din toate veacurile s'au făcut cu scopul acela, ca să-i garanteze proprietății individuale o apărare cât mai desăvârșită și neștirbită. Principiul acesta este clădit și în temelgia tuturor legilor fundamentale din lume, căci numai în chipul acesta au putut fi ocolite vărsările de sânge și s'a putut face cu puțință, ca să nu se lovească om pe om în cap și ca nimeni să nu se atingă de bunul altuia. Insași învățătura creștină propovăduită de Domnul nostru Isus Cristos și de apostolii săi, cu aproape 2000 de ani mai înainte, s'a întemeiat pe conștiința sfințeniei proprietății, atunci, când prin ea li s'a spus noroadelor din lume să se iubească și să nu râvnească unele după bunurile celorlalte.

Legile tuturor țărilor și popoarelor pedepsesc astfel foarte aspru pe oamenii, cari caută să strice rânduiala launtrică a unei țări și să smulgă

din mâna cuiva proprietatea și bunurile pe care le are.

Nesocotirea acestor învățături creștine și a legilor de proprietate, — a fost totdeauna izvor de războaie, deoarece nici un popor atacat în hotarele sale de dușmani, nu a rămas nepăsător și a fost hotărât să lupte până la cea din urmă picătură de sânge și cu toată puterea, pentru a-și apăra pământul său și al strămoșilor, cari i l'au lăsat moștenire.

Firese lucru ar fi, astfel, ca proprietatea particulară să nu aibă niciodată dușmani și să nu se găsească pe rofogolul pământului oameni, cari să îndrăznească a pângări sfințenia ei.

Dar nu este așa! In veacul nostru proprietatea particulară a ajuns să fie dușmănită foarte mult de un soi de oameni, care neavând nimic sfânt, — au început să propovăduiască în locul evangheliei lui Cristos, o altă evanghelie, pe care, cu drept cuvânt, am putea s'o numim evanghelia lui Anticrist, căci acești oameni vor, nici mai mult nici mai puțin, decât ca nimeni să nu mai fie stăpân nici pe casa, nici pe moșia, nici pe munca și nici pe muierea sa, ci toate să fie a futurora.

Această evanghelie, cu învățăturile ei scrințite, o propovăduesc oameni, cari se numesc *comuniști* sau *bolșevici*, iar învățătura lor se numește *comunism* sau *bolșevism*.

CUM S'A NĂSCUT COMUNISMUL ?

Sâmburii învățăturii comuniste se trag din vremuri vechi. Unii filozofi păgâni au propovăduit ideia comunității încă înainte de nașterea Domnului nostru Isus Cristos. Fiind însă învățătura lor socotită încă și *unpersiană* ca greșită, oamenii nu și-au însușit-o nici odată și astfel până în anul 1917, când a izbucnit marea revoluție rusească, nimeni n'a încercat să înfăptuiască nici un fel de comunism.

În anul acesta însă, învățăturile comuniste prind rădăcini puternice pe pământul rusesc și ele se propagă cu o putere de nebiruit asupra întregului popor muscălesc, pe care apoi ele îl scot din toate rosturile lui și-l duc spre prăpastie.

Pentru ca să putem pricepe cum învățăturile comuniste au putut prinde rădăcini atât de puternice le ruși, înecat ele să înfăptuiască în scurtă vreme un *stat comunist*, trebuie să știm

mai întâi, ce era Rusia înainte de anul 1917 și cum era înfocmită viața ei lăuntrică. Numai cunoscând organizația ei de stat, ne putem da seama, de ce învățăturile comuniste au găsit acolo un teren prielnic și de ce ele au putut duce la schimbările cele mari din vremurile de astăzi.

Până la 1917 Rusia era o împărăție numită absolutistă, adică în care poporul se cârmuia după bunul plac al împăratului. Înalții deregători erau puși în fruntea treburilor obștești numai prin voință împărătească și ei dădeau astfel socoteală de faptele lor numai împăratului, care se numea pe sine *țar*, sau părinte al poporului.

Că felul acesta de-a cârmui o țară și un popor atât de mare, ca cel rusesc, era din cale afară greșit, poate este de prisos să o spunem. Subt o asemenea oblăduire în largul împărăției rusești se întâmplau cele mai mari volnicii și pentru a putea ținea în frâu mușimile, se săvârșeau în numele împăratului rusesc adeseori nedreptăți cele mai strigătoare la cer. Nicări pe fața pământului nu s'au întâmplat atâtea răzvrătiri politice, atâtea prigoniri și atâtea vărsări de sânge, ca aici. Prigonirile se deslănțuiau cu o înverșunare fără de seamăn asupra tuturor oamenilor, care era bănuți, că nu păstrează în

sufletele lor desăvârșită credință și supunere față de atotputernicul țar.

Nedreptățile, abuzurile și prigonirile cele multe din Rusia cereau astfel de mult încă, o îndreptare, care însă întârziind mereu să vie, lumea începuse într-o măsură tot mai mare să fie nemulțumită și să asculte de sfetnici primejdioși, cari îi șopteau la ureche zi și noapte, că Rusia numai așa va putea fi mântuită de cârmuirea volnică de stat, dacă printr'o mare răsccoală se va mătura din fruntea ei însuși împăratul și întreagă familia sa.

În timpul marelui război european credința și gândul unei revoluții s'a întărit și mai mult, pentru pricini, pe care înalții deregători le-ar fi putut cu ușurință înlătura, dacă ei ar fi fost oameni cu credință în Dumnezeu și față de împărat, înțelegători pentru necazurile multe, pe care le deslănțui războiul și binevoitori popoului rus. Fiindcă însă ei n'au fost astfel de oameni, odată cu ivirea războiului și imediat după izbucnirea lui, lucrurile au început să se înrăutățească și mai mult. La curtea împărătească începuseră să-și facă culcușuri calde tot felul de spioni, cari atrăseseră în mrejele lor primejdioase prin vestitul călugăr *Rasputin* până și pe împărăteasă. Roa-

dele acestei ticăloșii fără de pereche s'au văzut apoi foarte încurând. Armata rusească chiar dela început începuse să sufere de lipsă de munițiuni și de hrană, ceea ce îi pricinui în curând înfrângeri mari pe frontul de luptă.

Aprovizionarea cu alimente se făcea însă cât se poate de prost și de greoi și înlăuntrul țării. Muncitorii de prin orașele cele mari începuseră să sufere în curând de foame, iar familiile ostașilor, cari sângerau pe front, duceau din zi în zi lipsuri tot mai mari.

A fost deajuns astfel o singură scânteie, ca revoluția să izbucnească cu cea mai mare înverșunare și ca armata disciplinată și vitează dela începutul războiului, să ajungă mai apoi o gloată uriașă de oameni scârbiți de luptă și lipsiți de orice înțelegere pentru marile idealuri naționale și împărătești.

Atâta au așteptat cei doi apostoli tainici ai comunismului, Troțki și Lenin, ca din țările streine, în care trăiseră până atunci ascunși, să se repeadă cu cea mai mare iușeală acasă în Rusia și să înceapă a propovădui cu toată puterea ființii lor dărâmarea statului rusesc de până atunci și înălțarea pe ruinele lui a unui stat nou, clădit după învățăturile lor comuniste.

INTĂII SPRIJINITORI AI INVĂȚĂTURILOR COMUNISTE IN RUSIA

În năzuința lor de-a înlăptui cât mai de grabă statul comunist, Trozki și Lenin nu au făcut apel în cele dintâi zile ale revoluției la poporul muncitor de pământ de pe safe, fiindcă pe acesta neatingându-l într'o măsură prea mare cărmuirea absolutistă și volnică de mai înainte și nesuferind el nici de foamete atât de mult, ca populația de prin orașe, Trozki și Lenin bănuiau foarte cu mult temei, că plugarii, ca proprietari de pământ și stăpâni în casele lor, nu o să asculte orbește de ademenirile și de învățăturile prin care se propovăduia comunizarea tuturor bunurilor lumești și prin urmare și a pământului.

Trozki și Lenin s'au adresat astfel în cel dintâiu rând muncitorilor de fabrici și micilor slujbași, cari în afară de plata cu care se răsplătea munca lor de fiecare zi, nu mai aveau nici un bun pământesc de apărat în viața lor.

În ajutorul înlăptuirii statului comunist au fost chemați de Trozki și Lenin în al doilea rând toți cei certați cu legile omenești și dumnezeiești :

vagabonzii, hoșii, ucigașii și alți oameni de acest soi, cari nu aveau nici un căpătâi în viață. Încă în întâile zile ale revoluției, cei doi apostoli ai comunismului au deschis astfel larg porțile tuturor închisorilor și au lăsat liberi să iasă din ele pe toți criminalii osândiți, fie pentru crime ordinare, fie pentru delictе politice.

Cum numărul acestora într'o împărăție atât de întinsă, ca Rusia, era foarte mare, — Trozki și Lenin au putut cu destulă ușurință și în termen destul de scurt întemeia o oaste proprie, cu ajutorul căreia, după ce au înarmat-o bine, — au putut lupta cu deplină izbândă împotriva tuturor celor ce încercau și se încumetau să mai păstreze și să apere încă vechiul stat monarhist sau burghez.

În scurtă vreme deregătorii de până atunci au fost astfel înlăturați din slujbele lor, iar în locul feluritelor autorități civile și militare s'au instituit așa zisele *soviete* sau *sfaturi*, în care conducerea o luară în mână oamenii cei mai cruzi, cei mai păcătoși și în măsura cea mai mare lipsiți de simțăminte morale și creștinești.

Cele dintâi organizații comuniste au luat astfel ființă prin orașe, fiindcă în acestea era mai mare pleava oamenilor fără căpătâi, cari a-

bea apucaseră să se vadă din codași conducători și diriguitori de noroade.

Taina izbânzii comunismului rusesc zace în faptul, că soldații de pe front, recrutați în zdrobitoare majoritate din sânul plugarilor, bucuroși că scapă de lupte și că se pot întoarce iarăși la vetrele lor, — au aruncat armele și s'au reîntors acasă cu brațele goale și cu desăvârșire dezarmați. Neavând prevedere pentru cele ce erau să urmeze, — ei nu au fost astfel în stare să se împotrivescă de loc la înscăunarea vagabonzilor și fâlharilor la cârma statului. În lipsa unei împotriviri a plugărimii, comuniștii au putut în dragă voie să se întărească și să pună în cea mai scurtă vreme mâna pe toate frânele statului.

Până să se întemeieze însă statul comunist din închipuirea lor, Trozki și Lenin au făcut vărsări de sânge atât de mari, cum nu s'au mai pomenit nici odată în istoria nici unui popor.

Milioane de cărturari, preoți, ofițeri, funcționari, agricultori mari, mijlocii și mici, liberi profesioniști, femei și copii au fost schingiuiți, întemnițați și omorâți; mii și mii de biserici au fost pângărite; sute și sute de sate arse; averi mari strânse cu frudă veacuri dearândul pustiite și întreaga familie împărătească, în frunte cu

însuși țarul, împușcată și înmormântată într'un loc, pe care nici până astăzi nu e nici măcar o cruce.

După aceste sângeroase și îngrozitoare isprăvuri, ca și care istoria lumii altele nu mai cunoaște. — apostolii comunismului au procedat apoi la întocmirea statului comunist cel nou, pe care îl vom descrie pe scurt în paginile care urmează.

II.

FORME POLITICE DA STAT

Ce este statul comunist, cum se administrează el și ce fel de viață socială duc cetățenii lui, se înțelege numai așa pe deplin, dacă lămurim mai întâi prin câteva cuvinte forma politică, pe care pot s'o îmbrace într'un moment dat anumite țări.

Din acest punct de vedere, statele se împart în două grupuri mari: în *state monarhice* și în *republici*.

Stat monarhic, sau mai pe scurt monarhie, se numește țara, în fruntea căreia stă un domnitor, fie el împărat, rege sau principe.

Republică se numește statul, în care conducerea cea mai înaltă o are un președinte, ales de obicei pe un număr anumit de ani.

Deosebirea de căpetenie între monarhie și republică este aceea, că monarhul, adică domnitorul care stă în fruntea țării, moștenește din tată

în fiu scaunul de domnie, pe când președintele de republică nu are nici decum dreptul de a domni până la capătul vieții sale, fără de a fi ales din nou din restimp în restimp în scaunul de președinte, și nu are nici dreptul de a lăsa la moartea sa urmaș al său în scaunul de conducere al țării pe vreunul dintre membrii familiei sale.

Se mai pot împărți statele, după felul lor de conducere, însă, și alfel. Sunt astfel *state constituționale* și *state absolutiste*.

Stat constituțional este acela, în care guvernarea se face în conformitate cu legea de temelie numită constituție, iar stat absolutist acela, în care cei ce domnesc sau guvernează, nu țin seamă de nicio lege, ci numai de voința lor. Guvernarea dintr'un stat absolutist se numește de obicei *dictatură*, iar cel ce guvernează astfel poartă numele de *dictator*. În formă dictatorială se poate governa atât în monarhii, cât și în republici.

E greu de spus care formă de stat e mai bună: monarhia sau republica. Sunt țări, în cari se potrivește mai bine forma monarhică și sânt altele, în care mai ducătoare la scop este forma republicană. Aceasta atârnă de multe împrejurări și în cel dântiu rând de starea culturală ge-

nerală a locuitorilor respectivei țări și de obiceiurile lor, moștenite din moși-strămoși.

Unele popoare, ca de pildă poporul englez, cel italian sau poporul nostru românesc, sunt adânc monarhice, adecă iubitoare mai presus de toate de rege și de o guvernare, care să se facă cu stricteță pe temeiul constituțiunii lor. Poporul francez, în schimb, e adânc republican, el nu iubește monarhii, cari i-au făcut în cursul veacurilor mult rău, dar cinstește cu toate acestea pe regii altor țări și nu luptă pe nici-o cale pentru dărâmarea tronurilor împărătești.

Formele politice ale statelor nu sunt impietrite, ci ele din când în când, după vremuri și împrejurări, se pot schimba. Astfel de pildă Franța a fost în vremurile mai vechiu monarhie, s'a făcut pe urmă republică și iarăși monarhie, pentru ca de vre o 50 – 60 de ani încoace să imbrace din nou fără întrerupere forma republicană.

Schimbări de acestea mari în viața unui stat se fac de obicei după zguduiri puternice, după războaie cumplite și prin revoluții sângeroase, când poporul în urma unor groaznice suferinți, pe care a trebuit să le îndure, dorește să vadă schimbându-i-se stăpânii, în nădejdea, că noii

conducători o să fie mai buni și în stare a cârmui mai bine țara.

Asfel după crâncenul războiu mondial din 1914 până în 1918, țările care au pierdut războiul și-au alungat în cea mai mare parte pe domnitorii lor, făcându-i pe ei vinovați de pierderea și înfrângerea cumplită pe care au suferit-o.

Așa a făcut, cu un an înainte de isprăvirea războiului, Rusia, iar după isprăvirea lui Germania, Austro Ungaria, Turcia și Bulgaria. Aceasta din urmă după ce și-a alungat regele, nu s'a prefăcut însă în republică, ci, în persoana fiului regelui alungat, ea și-a ales un nou rege.

Trecerea dela monarhie la republică nu s'a făcut, bine înțeles, în nici una din țările de mai sus, în chip pașnic și fără de zguduiri cumplite. În vreme ce însă Germania, Austria, Ungaria și Turcia, chiar prefăcându-se în republici, au mers totuș pe cale constituțională și pe drumul cel bun, — Rusia îfârâtă de oameni streini de sufletul poporului, a pornit o pe un drum cu desăvârșire greșit, cari în cei 15 ani din urmă a dus poporul rusesc la cea mai cumplită sărăcie.

Stăpânirea, care a dus întreg poporul rusesc la nenorocire, este stăpânirea comunistă sau bolșevică.

Fiind de datoria ori cărui popor de-a învăța din pășaniile altor popoare, credem că e bine să înfățișăm în cele ce urmează, pe scurt, întreagă viața publică din țara vecinilor noștrii ruși, pentru ca poporul nostru să nu orbecăiască în înțunec și să cunoască în chip real și adevărat ce însemnează o viață de stat comunistă, așa cum se petrece ea la vecinii noștrii din răsăritul apropiat.

VIAȚA RELIGIOASA IN STATUL COMUNIST

Incepem întâiu cu viața religioasă din Rusia comunistă, deoarece credința în Dumnezeu este simțământul cel mai puternic și cel mai adânc înrădăcinat în sufletul fiecărui om și fiindcă acest simțământ îl păzește pe oricine, mai mult de cât orice, de-a face rău semenilor săi și de a trăi așa cum trăiesc fiarele codrului.

Trotzki și Lenin, de îndată ce au pus stăpânire pe conducere Rusiei, și-au propus drept țință de căpetenie astfel să stârpească din sufletul poporului rus credința în Dumnezeu.

Știind, că poporul acesta era adânc credincios și că în toți pașii vieții sale el se lăsa cârmuit mai cu seamă de învățăturile Mântuitorului,

care poruncesc omului creștin să fie bun, drept, cinstit și iubitor de aproapele său, Trozki și Lenin au căutat să stârpească cu fier și foc învățăturile creștine din sufletele oamenilor din Rusia.

Chiar din cele dintâiu zile ale revoluției comuniste, ei au dărâmat astfel mii de biserici, prefăcând altarele lor sfinte în grajduri sau dându-le foc, iar pe preoți, vlădici și metropoliți i-au ucis cu miile sau i-au dus în îndepărtatele și înjunecatele închisori din Siberia cea plină de ghețuri.

Când au văzut apoi, că bunii creștini din Rusia tot nu încetează de a se ruga lui Dumnezeu, — ei au dat porunci aspre, ca niciun creștin să nu mai cerceteze bisericile sau lăcașurile de rugăciuni și sub nicio formă să nu i se mai închine atotputernicului Dumnezeu.

Toate măsurile luate de ei au fost însă zadarnice, căci lumea nu s'a lăpădat de credința moștenită din strămoși chiar așa, cum te-ai lăpăda de o haină veche și zdrenfoasă. Oamenii au urmat astfel să cerceteze în ascuns bisericile rămase încă nedărâmate și chiar înfruntând moartea au continuat să cerșească mila și harul Tatălui ceresc. Dela îndatoririle lor creștinești ei n'au putut fi opriți de nicio poruncă lumească și în-

zadar soldații roșii, indemnați de mai marii lor, au năvălit prin biserici lovind și omorând cu su-tele și miile pe creștini, căci aceștia și-au sărbat tofus și pe mai departe toate sfintele sărbători creștinești, au continuat să se spovedească și să se cuminece, nici unul nevrând să pornească pe drumul de veci fără de a gusta sfânta împăr-lășanie.

Credința în Dumnezeu stăpânirea comunistă nu a izbutit astfel a o nimici în Rusia, oricâte prigoniri a deslănțuit ea împotriva creștinilor.

Dar cu toate acestea guvernul comunist nu a încetat nici-o clipă de-a duce la bun sfârșit lupta sa mare împotriva învățăturilor Mântuito-rului și a credinței în Dumnezeu. Bătându-și mai puțin capul cu oamenii în vârstă, el încearcă acum o stânge simțământul religios din inimile tinerelor vlăstare, adecă din inimile copiilor, care acum se înalță și deschid ochii în lume. Dascălii comuniști le toarnă astfel elevilor din școli în ca-pete învățătura păgână, că nu este Dumnezeu și ca atare să nu i-se roage lui. Li indeamnă apoi, tot pe acești neștiutori și nevrâstnici copii, ca la rândul lor ei să-și impiedece părinții de-a se ruga lui Dumnezeu, poruncindu-le să-i pârască so-

vietului local, dacă îndrăznesc a călca opreliștea de-a cerceta bisericile.

În multe case părinții evlavioși tremură astfel în adevăratul înțeles al cuvântului în fața copiilor lor și nu îndrăznesc să fie cu ei mai asprii sau să-i pedepsească dacă sunt neascultători, căci se tem, că odraslele lor o să se răsbune pe ei, făcând împotriva lor arătări mincinoase, de pe urma cărora își pot afrage pedepse cumplite.

Ar îndrăzni oare vreun om cu mintea sănătoasă să spună, că lucrurile acestea sunt bune și că în asemenea împrejurări se poate clădi o viață familială mai fericită, de cât aceea, care este în țările cu libertăți religioase depline și cu nimic stânjenite?

DESPRE VIAȚA FAMILIARĂ

Fiind omul făcut de bunul Dumnezeu ca să trăiască în tovărășie cu alți oameni de ai săi și nu retras singuratic prin bârloguri, — o dorință de căpetenie a lui, înăscută și moștenită din moși-strămoși este, să se știe ca copillocrofit într'o casă părintească și de părinții săi, iar la rândul său

să întemeieze și el o viață familiară, în care să trăiască împreună cu soția și cu copiii săi. Atât de adânc este înrădăcinată în sufletul omului dragostea de casa părintească, în care a văzut lumina zilei și a crescut mare, încât chiar atunci când el însuși a ajuns părinte și cap de familie, se simte totuși mai fericit în casa părinților săi și pe aceasta o consideră drept cămin al său, nu pe aceea, pe care a întemeiat-o el. Astfel se explică de ce foarte mulți oameni în toată firea, cu rosturi și cu familie, ajungând în viață aruncați de soarte în alte părți, ei zic că se duc acasă cu adevărat numai atunci, când pleacă în satul în care este casa lor părintească.

Învățăturile creștine având cunoștință de simțimentele omului pentru casa părintească și pentru familie, au ridicat căsătoria la rang de taină dumnezeiască și de aceea legea noastră creștină poruncește, ca omul să-și iubească soția mai presus de sine, iară soția să i se supună bărbatului.

Viața familiară este astfel pe drept cuvânt socotită ca o piatră de temelie a întregii vieți omenești și cu adevărat omul numai atunci intră în rândul bărbaților când s'a căsătorit și după ce a pus și el temelie unei noi gospodării, după

cum la rândul lor au pus și părinții și strămoșii lui.

Un popor e cu atât mai tare și mai cinstit de către celelalte popoare, cu cât ține mai mult la viața casnică familiară, iar neamurile acelea, la care lipsește sfințenia și curățenia vieții familiare, — sunt sortite destrămării și pierii. Pilda strămoșilor noștrii Romani este în privința aceasta foarte adânc doveditoare. Atâta vreme, cât și-au cinstit familia și amintirea strămoșilor lor, ei au fost nebiruiți în războaie și au mers tot înainte, iar când viața lor familiară și legea lor strămoșească au nesocotit-o și au început să ducă o viață de frândăvie, stricată și nevrednică de o ființă omenească, ei au început să se ticăloșească, să slăbească, să se facă fricoși iar mai apoi aspri și nedrepți cu alte neamuri, ceea ce apoi a pricinuit prăbușirea marelui împărății romane și pe urmă însuși pieirea poporului roman de pe fața pământului.

Cei care au pus temelie evangheliei comuniste au știut și ei lucrul acesta și fiind scopul lor de căpetenie să ducă la prăbușire întinsa împărăție rusească și să-l facă rob pe poporul rus, ei au propovăduit cu toată tăria învățătura, că

viața familiară nu este un lucru sfânt și că bărbatul are drept la orice femeie. Intemeiați pe această învățătură greșită — ei au decretat căsătoria ca o simplă jucărie, spunând că ea se poate lega și strica cu cea mai deplină ușurință și că de copii este dator a se îngriji statul comunist.

Oamenii slabi și toți derbedeii orașelor au primit cu multă bucurie asemenea îndemnuri, căci li se da prin ele puțina să se poată culca cu orice femeie, fără a avea parte de neplăcerile unei iubiri vinovate, adică grijă pentru creșterea unor eventuali copii ce s'ar fi născut de pe urma vieții lor destrăbălate cu mai multe femei. În cei dintâi ani după înstăpânirea comunismului, în Rusia s'au ivit astfel moravuri cu totul sălbatice și mulți oameni au ajuns să trăiască mai rușinos chiar și de cât dobitoacele. Pilda în privința aceasta au dat-o înșiși comisarii poporului și căpeteniile feluritelor soviete, dintre cari cei mai mulți au părăsit pe soțiile lor simple și de treabă, cu care se căsătoriseră în alte vremuri și s'au însurat a doua și a treia oară, luându-și cu sila de neveste femei de acele care nu era de nasul lor și cu care tocmai din aceste pricini nu se potriveau de loc. Urmarea a fost

că cei ce au făcut așa, — au început să aibă trai rău în casele lor și s'au văzut astfel siliți să și schimbe soțiile mai des de cât cămășile.

Își poate lesne oricine închipui ce se poate întâmpla în asemenea împrejurări cu copiii, care se nasc din căsniciile comuniste. Grija copiilor în cei dintâi 7 ani o poartă numai bielele mame, iar după această vârstă ei ajung copiii nimănui.

Așa se explică că în largul Rusiei sunt sute și sute de mii de copii, cari cutreeră flămânzi, goi, bolnavi și jidestrăbălași satele și orașele și trăesc numai din ceea ce pot fura. În asemenea împrejurări mortalitatea copiilor în Rusia comunistă este mai mare de cât în oricare țară de pe fața pământului. Bieții copii se prăpădesc cu nemluta și fără de nici o îngrijire prin șanțuri și pe sub garduri, iar cei cari scapă întâmplător cu viață, ajungând mari, devin oamenii cei mai netrebnici, care nu pot avea în viață nimic sfânt.

Pagina aceasta din istoria comunismului rusesc este atât de îngrozitoare și de rușinoasă, în cât ea nu-și găsește asemănare în istoria nici unui alt popor nici de-acum și nici din trecut.

CE INSEMNEAZĂ COMUNIZAREA PROPRIETĂȚII

Lozinca cea mai de căpetenie, pe care au sămănat-o Trozki și Lenin în mijlocul celor 160.000.000 de ruși, a fost ideea comunizării averilor de ori ce fel, publice și obștești de-o potrivă. Subt cuvânt, că nici un om nu e cu cale și drept să fie mai bogat de cât celalalt, precum și că venitele oricărei întreprinderi trebuie să se împartă frățește, adică în proporție egală, între lucrători și proprietarii întreprinderii. Cui ei au expropriat fără de nicio despăgubire casele mari de prin orașe, fabricile, prăvăliile și moșiile, ca apoi toate acestea nu să le împartă printre cei săraci, ci să le statifice, sau mai bine zis să le facă bunuri comune ale tuturor cetățenilor.

Comunizarea întreprinderilor, fabricilor, prăvăliilor și palatelor de prin orașe a mers destul de ușor, căci proprietarii acestora fiind pușini la număr, nu s'au putut împotrivi comunizării decretată de comisarii poporului și de soviete. În scurtă vreme toate aceste bunuri au ajuns să fie conduse și chivernisite astfel de așa zisele sfaturi de lucrători, cari nu se pricepeau însă la con-

ducere și din aceasta pricină în scurtă vreme ele au dat de rîpă și au dezorganizat cu desăvârșire viața economică a Rusiei. Urmarea a fost că după câțiva ani guvernul comunist a fost silit de împrejurări să chieме și să ademenească în în Rusia numeroși ingineri străini, pentru ca aceștia să îndrepte tot ceea ce stricaseră feluritele soviete. Dar comisarii poporului rus n'au fost recunoscători nici față de acești ingineri străini, căci mai pe urmă le-au luat încetul cu încetul toate drepturile asigurate prin contracte și și-au bătut de ei joc în măsură atât de mare, încât i-au făcut să fugă formal din Rusia.

Republica sovietelor, cu toate că are comunizată întreagă industria, agricultura și comerțul, nu are astfel totuși nici o însemnătate în marele angrenaj economic internațional, fiindcă ea nu poate face față nici cerințelor sale lăuntrice, necum să mai trimită mărfuri și produse agricole și în alte țări. Planurile comuniste botezate cvincvenale, adecă făcute pentru 5 ani, au dat bancrot unul după altul, ceea ce a determinat în vremea din urmă pe guvernul comunist ca el să încurajeze din nou inițiativa particulară, adecă să pună din nou în fruntea feluritelor întreprinderi pe foștii stăpâni ai acestora, dându-le un oarecare număr

de drepturi și de foloase mai mari, de cât sunt acelea, pe care și le-au luat prin sfaturile lor lucrătorii.

Dacă totuși comunizarea fabricilor și a altor întreprinderi de prin orașe a izbutit într'o oarecare măsură, apoi nu tot așa s'a petrecut și cu comunizarea pământului.

Moșiile mari și întinse, fie ele particulare sau de stat, au putut fi expropriate și comunizate, dar plugarii mijlocii și mici s'au împotrivit din răspuțeri și cu deplin succes planurilor de comunizare a pământurilor lor și au refuzat în cele mai multe părți a se constitui în așa zise colhoane, ridicând împotriva autorităților comuniste de foarte multe ori chiar și armele.

S'au făcut totuși și multe moșii comunizate, organizate adecă după catechizmul comunist. Pe moșiile acestea, de obicei foarte întinse, lucrează mii și mii de oameni și sute și sute de tractoare și mașini, dar toți acești oameni nu au după muncile lor istovitoare nicio bucurie și nici chiar o răsplată mai de dai-doamne, căci întreg belșugul holdelor fără de sfârșit se adună la recoltă în hambarele statului, din cari apoi se nutresc zeci de mii de trântori, iar cei ce au asudat

de primăvara până toamna și din zorii zilei până noaptea târziu, nu primesc pentru munca lor de cât un *bon*, în temeiul căruia să se poată hrăni ei și familiile lor cu mâncarea cea mai proastă ce se poate închipui.

Dar nici viața plugarilor, — cari n'au primit învățăturile comuniste și nu s'au învoit să între în colhoane și nici să se înscrie în partidul comunist, — nu este mult mai fericită, fiindcă ei mai sunt numai de formă stăpâni pe casa și moșia lor, dar în fapt toate bunurile ce le au pot fi în orice zi confiscate de soviete. În fiecare an după adunarea recoltei, gărzile comuniste le smulg astfel cu puterea din hambare cea mai mare parte a produselor lor, iar lor nu le lasă de cât fărâme și ochii, ca să poată vărsa cu ei lacrimi amare.

Plugarii mai dârji se împotrivesc adesea acestor rechiziții forțate, dar scurta o trag mai totdeauna ei, căci soldații roșii nu-și fac vreo chestiune de conștiință, ca repede să nu-i treacă pe cei răzvrătiți prin vârful ascuțit ale baionetelor lor.

Plugarii conștiinți totuși nu se supun și nu se îndoiesc, căci pe lângă toate rechizițiile la care sunt supuși, — ei izbutesc adesea să ascundă o foarte mare parte din recolta pământului lor și

În orice caz mult mai mare, de cât aceea, pe care ar căpăta-o din mila sovietelor din magazinele de stat, dacă ar lucra pe moșii comunizate.

Cunoscând valoarea, puterea și binefacerile pe care și le poate da pământul, pe care ești deplin stăpân, cea mai mare parte a plugarilor ruși au respins și resping mereu și acum cu toată tăria învățăturile comuniste și nu vreau odată cu capul să li se supună lor. Guvernul comunist știind cât de mare-i numărul celor ce trăiesc de pe urma plugului, precum și cât de dârză e hotărârea lor de a-și apăra avutul chiar cu jertfa vieții, nu mai forțează acum lucrurile și se poate spune că au abzis pentru totdeauna de planul de-a comuniza și proprietatea plugarilor mijlocii și mici, știind bine că această comunizare nu vor putea o face niciodată.

VIATA IN ORAȘELE COMUNISTE

Rânduiala comunistă se oglindește în toată puterea ei mai cu seamă în orașele mari, unde sunt așezați zeci și sute de mii de locuitori. Aici totul este organizat după catehizmul comunist, căci altfel traiul ar fi de-adreptul cu neputință.

Asfel toți locuitorii trebuie să facă parte neapărat dintr'un soviet oarecare, ceea ce vasăzică, că orice om trebuie să aparțină unei lagme recunoscute de statul comunist, căci altfel nime nu poate găsi în aceste orașe vre-o puțință de trai. Cel care nu este înscris în sânul vreunui soviet, e peritor de foame, chiar dacă ar fi plin de bani, căci cu banii săi interni el nu poate cumpăra nimic din prăvăliile statului.

Singuri cetățenii streini fac abatere dela regula aceasta, căci pentru ei comisarii poporului s'au îngrijit să se întemeieze hotelurile de primul rang, restaurante luxuase și prăvălii admirabile asortate, în care streinul în temeiul unei simple legitimații sau a pașaportului său poate locui, poate mânca și poate face cumpărături, bineînțeles plătind pentru toate acestea prețuri de zece ori mai mari, decât sunt cele din țările cu cârmuire burgheză. Rusia este astfel pentru un cetățean strein astăzi cea mai scumpă țară din lume, căci aici o cameră de hotel te costă până la 3—4000 de lei pe zi, un kgr. de pâine 1000—1200 de lei, iar un kgr. de carne până la 2000 de lei, ca să nu mai amintim alte articole de prima necesitate și nu de lux, care aproape că nici nu se pot plăti, atâta sunt de scumpe.

Cetățeanul rus, chiar dacă ar avea învoire să cumpere mărfuri din prăvăliile de stat, el totuși nu ar putea cumpăra astfel, din pricina prețurilor grozav de ridicate. Ce face astfel cetățeanul comunist? Dacă vrea să trăiască, el se înscrie într'unul dintre numeroasele soviete și îndeplinește munca manuală sau spirituală pe care conducerea sovietului i-o cere. În schimbul acestei munci el primește apoi o legitimație oficială cu care poate căpăta dela bucătăria comună hrană pentru el și familia sa, bine înțeles nu atât cât ar dori și ceea ce se găsește pentru toată lumea. Tot în femeii acestei legitimații el e lăsat să ocupe un anumit spațiu în casele cele mari, în care e silit adesea să locuiască împreună în aceeași locuință cu încă două trei familii, apoi să primească pe an câte un rând de haine, o manta de iarnă, o pereche de cizme sau ghete și alte mărunțișuri de care are lipsă, — bilet de tren când călătorește, intrare la teatru dacă vrea să-și petreacă, gazete și cărți când vrea să citească.

Munca pe care o prestă cineva, în Rusia comunistă nu e plătită astfel cu bani, ca în alte țări, ci în natură, adică cu cele absolut trebuin-

cioase omului, ca el să nu moară de foame. Plăți în bani au numai inginerii streini și comuniștii trimiși în țările streine cu anumite însărcinări, sau cei de tot sus puși, cum sunt comisarii poporului și alții. De altfel plata în bani pentru cetățeanul comunist nu are aproape nici-o sămnătate, căci ori câți bani ar avea, el nu prea poate să facă lucru mare cu ei, de cât cumpărând pe subt mână cum s'ar zice, adecă în ascuns, ceeace însă este foarte strict oprit și adesea pedepsit chiar cu moartea.

E ușor de ghicit, că sistemul acesta de muncă nu îngăduie nimănui în Rusia să trăiască după placul inimii sale și să câștige mai mult decât i-ar trebui, sau să facă vre-o avere oarecare. În privința aceasta nu mai este deosebire între bogăți și săraci, pentrucă în statul comunist toată lumea e săracă, iar trai mai bun și favoruri numai aceia au, — cari au izbutit să pună mâna pe câte-o slujbă de încredere și să fie astfel poruncitori peste cei mici și mulți.

TRAIUL CELOR MARI ȘI PUTERNICI

Pe hârtie, în Rusia comunistă, între lucrători și conducători nu este nicio deosebire. Ega-

litatea aceasta însă în viața de toate zilele se oglindește numai în titlul: *tovarășe*, pe care și-l dau unul altuia nu numai toți muncitorii, ci și funcționarii de tot felul, precum și militarii. Un lucrător oarecare nu-i zice, astfel, unui comisar al poporului, ceea ce este egal cu postul de ministru din țările burgheze: — Domnule comisar, ci *tovarășe comisar*, iar soldatul unui general: *Tovarășe general*.

Egalitatea dintre cetățenii de felurite categorii se reduce astfel la o simplă formalitate, iar în fond între cei mici și năpăstuiți este o deosebire față de cei mari, ca între cer și pământ. Cei puși în slujbe înalte, și în statul comunist, ca ori și unde pe fața pământului, duc un trai cu mult mai bun și neasemănat mai luxos. Ei locuiesc în case mai comode și mai luxoase, se îmbracă cu haine mai bune și mai scumpe, mănâncă mâncări mai gustoase și atâta cât le trebuie, au parte de petreceri, pe care lucrătorul de rând nici odată nu le poate gusta, călătoresc mai comod și în vagoane speciale, dacă sunt bolnavi sunt îngrijiți de doctori de mână întâia, cucoanele lor poartă haine de mătăasă, ghete de lac sau de antilopă și fel de fel de bijuterii și au la îndemână în orice împrejurări și oameni

de serviciu, ceea ce muritorilor de rând nu le este dat niciodată.

Egalitatea de trai, atât de mult predicată de învățăturile comuniste, nu s'a putut astfel împlini. Între Rusia absolutistă de odinioară și cea comunistă de acum singura deosebire este astfel doar aceea, că în scaunele de catifea ale conducătorilor s'au așezat oameni noi, cari nici în urma învățăturilor și nici în urma educației, nu ar fi vrednicit niciodată posturile înalte, la care au ajuns.

Mulțimea uriașă de muncitori și oameni necăji vede bine lucrul acesta și de aceea ea fierbe întruna și e mereu nemulțumită. Dacă totuși nu se răzvrătește, ea nu o face pentru că nu ar dori să vadă cât mai curând răsturnată ordinea de lucruri de astăzi, ci pentru că îi e teamă de viață, care în Rusia comunistă se curmă cu o ușurință mult mai mare, decât în oricare altă țară.

SUSTINEREA ORDINEI PUBLICE

Ordinea publică se menține în statul comunist rusesc prin două mari instituții, deopotrivă de aspre și nemiloase. Prin armata zisă roșie și

prin serviciul de siguranță numit pe scurt Gepeu, sau G. P. U.

Mai cu seamă instituția gepeului este grozav de temută și în aceeași vreme foarte bine organizată. Ea urmărește de aproape viața și faptele oricărui cetățean și controlează chiar și pașii comisarilor poporului. Pe cei descoperiți, că uneltesc sau că murmură împotriva stăpânirii comuniste, — gepeul îi pedepsește foarte adeseori fără multă judecată, cu moartea. Numai rar se întâmplă ca cineva, care a fost descoperit că are sentimente revoluționare, să fie scăpat dela moarte. Nepedepsit însă nimeni nu rămâne, căci cea mai ușoară pedeapsă ce i se dă în cazul că a fost dovedit răzvrătit, este trimiterea lui în Siberia, unde apoi îi putrezesc oasele în minele fioroase de plumb, întocmai ca și pe vremea țarilor.

În serviciul gepeului sunt angajați numai comuniști dintre cei mai cu credință dovediți față de organizația comunistă, cari nu cunosc nicio milă și nicio iertare față de nimeni și față de nimic și sunt gata să înăbușe în sânge și cea mai mică mișcare de nemulțumire.

Propriu zis adevărați și sinceri comuniști în întreaga Rusia nu sunt astfel de cât conducătorii

sovietelor, comisarii poporului, generalii roșii și cei ce stau în slujba gepeului. În total numărul membrilor înscriși în partidul comunist abea se ridică la vreun milion și vreo două sute de mii de oameni, cari se bucură apoi de toate drepturile și de toate bunurile, în vreme ce cele 159 de milioane de ruși sunt robi și nu au altă menire, de cât aceea de-a munci din răspuțeri pentru gloria și menținerea cîrmuirii sovietice.

Libertatea politică și cetățenească este astfel în Rusia de astăzi numai o închipuire, căci ea e mai restrînsă de cât în ori care altă țară burgheză din Europa și celelalte părți ale lumii. Restrîngerea ei este atât de mare, încât fără de pașaport cetățeanul comunist nu se poate mișca nici dintr'un sat în altul, iar cei găsiți fără de legitimații, sunt duși cu miile în surghiun în locuri îndepărtate de sate și orașe și supuși la muncile cele mai cumplite.

APĂRAREA ȚĂRII

În primejdie o țară e apărată de toții fiii săi care sunt în stare a pune mîna pe arme. Pentru acest mare serviciu, pe care-l fac cetățenii

patriei — la rândul ei țara, prin instituțiile sale administrative și polițienești își apără și ea cetățenii săi de toate primejdiile, le apără atât viața cât și avutul. Intre ființa omului și ființa patriei sale, este astfel o legătură tot atât de strânsă, după cum e legătura de sânge dintre părinți și copiii lor. Din aceasta legătură izvorește dragostea cetățenilor pentru patria lor și a patriei pentru cetățenii săi, cari trebuie să-i fie statului deopotrivă de dragi, fără deosebire de obârșia lor.

În statul comunist, însă, lucrurile nu stau așa. Aici cetățeanul neavând o individualitate aparte a sa, el nu este altceva, de cât doar o simplă și neînsemnată roțiță în mașinăria mare a aparatului de stat, roțiță care se poate înlocui de îndată ce se tocește. Din pricina aceasta patria comunistă nu cunoaște dragostea caldă și largă pentru fiii săi și nici aceștia nu cunosc la rândul lor farmecul iubirii de patrie și de moșie.

Apărarea mării împărății rusești, încăpută pe mâna comuniștilor, se poate astfel socoti mai șubredă de cât în ori care altă țară burgheză. Cetățeanul din statul comunist neavând în genere bunuri materiale proprii, nu are nimic de pierdut și de aceea el nu simte impulsul sufletesc de a-și apăra țara în cazuri de primejdii.

Un războiu pentru Rusia ar fi astfel o nenorocire, care ar nimici numai stăpânirea comunistă, nu însă și ființa poporului rus. Conducătorii sovietelor înțeleg în cea mai mare măsură lucrul acesta și de aceea ei întrebuițează armata roșie în cel dintâiu rând pentru apărarea organizației lor politice și primesc în ea aproape numai bărbați cu convingeri comuniste bine cristalizate.

Pentru a ocoli deslănțuirea unui războiu, ei se arată astfel pașnici și sufăr adesea chiar și jigniri, pe care nici-o altă țară nu le-ar suferi din partea țărilor vrășmase. Cea mai vie dovadă despre acesta este pilda cu Japonia, care a pus stăpânire pe linia ferată rusească din Mandgiuria fără să aibă nici-o teamă, că guvernul sovietic ar îndrăzni să-i declare războiu pentru că a știrbit dreptul statului rusesc.

CUM VREAU COMUNIȘTII SĂ CUCEREASCĂ LUMEA

Cu toată slăbiciunea lor militară, comuniștii urmăresc totuși cucerirea întregului glob pământesc pentru învățăturile lor. Știind însă prea bine

că ținta aceasta nu o vor putea atinge niciodată prin forța lor armată, — ei au apucat pe o altă cale, care li se pare mult mai leznicioasă, de cât războiul și poate și mai ducătoare la scop.

Calea aceasta este aceea a agitațiilor neîntrerupte în toate țările burgheze din Europa și în multe din celelalte continente. Cheltuind aproape toată vlaga țării lor, ei angajează cu sacrificii bănești uriașe pretutindeni oameni fără de căpătâi, ca aceștia să samene printre rândurile cetățenilor din alte țări sămânța nesupunerii și învățăturile comuniste, care să ducă și aceste țări, după cum au dus-o pe Rusia, la nenorocire și la dezorganizarea vieții de stat. Agenții și șpionii comuniști mișună astfel pe toată fața pământului, întocmai ca și viermii pe hoiturile rămase fără apărare în mijlocul unui câmp, sau în marginea unui șanț de drum nebătătorit de călători și nepăzit de nimeni.

Acești șpioni înnebunesc lumea necăjită și neștiutoare cu fel și fel de povești despre un *rai comunist*, ce nu există și îndeamnă mai ales pe oamenii săraci și fără de lucru, să se răzvrătiască împotriva stăpânirii din țările lor și să îndrăznească prin orice mijloace a înfăptui și acolo învățăturile bolșevice.

E de prisos poate să spunem, deoarece oricine poate vedea, că aceste străduințe ale conducătorilor comuniști din Rusia au dat după 15 ani cel mai rușinos bancrot. Popoarele luminate, cari nu au ochii închiși și văd ce se petrece la vecinii noștrii de peste Nistru, nu simt cea mai mică plăcere de-a merge pe drumurile trase de Trotzchi și Lenin și fericirea lor ele o caută s'o înfăptuiască prin alte mijloace, de cât sunt cele arătate de apostolii Moscovei.

III.

FARMECUL UNUI PETEC DE PĂMÂNT

Numai cel ce frământă glia și asudă în arșița zilelor de vară de când răsare sfântul soare și până când apune, știe ce bun mare lumesc este pământul și cât de mult farmec se ascunde în brazda neagră, pe care o rostogolește plugul în urma boilor plăvani, sau în firele de iarbă stropite de roua dimineții când le taie coasa sclicicioasă.

Conștiința, că muncești pământul tău propriu și că nimeni nu-ți poate lua în chip volnic și cu dela sine putere rodul muncii tale și ceea ce ai agonisit cu trudă o viață întreagă, — e cel mai mare bun și dreptul cel mai mare, pe care îl poate avea un om.

În această conștiință zace nu numai întreg rostul vieții pământene, ci și tot ceea ce ne leagă de vatra familiară, de neam și de țară. De aceea

cei mai buni și mai viteji apărători de țară se recrutează din fiii pământului: din plugari și din păstori, și din țările în cari proprietatea privată este considerată sfântă. De aceea neamurile cu îndeletniciri agricole sunt mai vânjoase, mai tari în credința dumnezească, mai cinstite și mai păstrătoare de obiceiuri strămoșești.

Pe acestea nu le clatină orice vântuleț și nici nu le frânge orice vijelie. Rădăcinele lor sunt înțepenite adânc în pământul țării, în pământul udat cu sângele strămoșilor, în pământul în care odihnesc cei dragi și scumpi inimilor lor și în care vor odihni și ei odată. De aceea se zice, pe atâta dreptate, că plugarii sunt talpa țării, păstrătorii tainelor strămoșești, apărătorii neamului și cheazășia cea mai puternică a viitorului.

POATE FI PLUGARUL ROMÂN COMUNIST?

După cele arătate până acum, la întrebarea aceasta nu e greu de-a răspunde.

Plugarul român, ca, de altfel, ori ce plugar de pe fața pământului și ca și plugarul rus, nu poate fi cu niciun preț comunist.

Învățăturile comuniste și organizația sovietică de stat este cu desăvârșire contrară atât cu viața cât și cu interesele plugarilor de ori unde și mai ales cu viața și interesul plugarului român.

În adevăr, oricine cunoaște satele noastre și a trăit în mijlocul plugarilor români, știe, că ei sunt, înainte de toate, temători de Dumnezeu și credincioși legii celei strămoșești. Ei țin la sfânta biserică, i se roagă lui Dumnezeu și cred, că dincolo de viața pământească, mai este și o altă viață, în care cei buni și drepti își vor primi răsplata, iar cei răi și nedrepti osânda de veci.

Dar, plugarul nostru nu e numai cu credință în Cel de sus, ci mai e și iubitor de familia sa, pe care o crește cu foarte mult drag și o ocrotește cu orice sacrificii în fața tuturor primejdiilor. Lui îi place să aibă căsuța sa, pământul său și vitele sale. Ii place să fie stăpân el singur pe bunurile sale, să gospodărească cum chibzuiește el însuși și nu cum ar vrea să-l îndrume și să-l învețe alții.

Într'un stat comunist plugarul român ar fi lipsit de toate bunurile și de toate bucuriile sale și el nu ar mai fi om liber și neatârnat, ci ar fi un simplu și neînsemnat șurub într'o mașinărie mare. El ar fi împiedecat să se roage lui

Dumnezeu, ar fi împiedecat să-și crească copiii în credința strămoșească, să aibă rosturile sale, pe care să le diriguiească el însuși după bunul său plac, să folosească numai el, singur de sudoarea frunții sale și să fie stăpân deplin atât pe viața sa, cât și pe bunurile și pe sufletul său.

În viața politică, ca și în cea administrativă, plugarul român vrea să se știe egal cu orice alt cetățean al țării, vrea să știe că dacă are și el un cuvânt de spus și-l poate spune, că poate să-și dea cu prilejul alegerilor de deputat sau de primar în saț, votul pe candidații, care îi sunt dragi. Vrea cu un singur cuvânt, să știe că el e o părticică de carne și de sânge din trupul mare și vânjos al neamului nostru, să se bucure de bucuriile neamului întreg și să plângă în durerea obștească.

Pe patul de suferințe, plugarul român vrea să iee sfânta cuminecătură și în jurul său să-i vadă pe toți cei dragi inimii sale, căci aceștia îi vor moșteni după moarte nu numai bunurile pământene adunate cu multă trudă, ci și numele său și credința și obiceiurile strămoșilor săi. Moartea sa va fi astfel mai ușoară, trecerea sa în împărăția celor drepți va fi mai leznicioasă și lipsită de durere sufletească, căci el poate

avea în clipa din urmă mângăierea alor săi și credința, că odată și odată pe lumea cealaltă el se va putea întâlni iarăși cu toți aceia, cari i-au fost dragi pe lumea aceasta.

SĂ-I INTĂRIM PE PLUGARI!

În fața primejdiei comuniste, pe care am arătat-o de-alungul acestei cărțuții, — nu este stavilă mai de seamă, nu este apărare mai puternică, de cât aceea, pe care i-o pot da țării și neamului nostru plugarii.

Dacă afirmația aceasta constituie un adevăr, ce nu se poate nici îngădui și nici răsturna, apoi tot un adevăr de netăgăduit și de nerăsturnat este și acela, că plugarii noștri trebuie ocrotiți și întăriți în așa fel, ca ei să nu poată fi clătinați în credința lor niciodată și nimeni prin nimic să nu-i poată ademeni întru săvârșirea de lucruri rele.

Conducătorii țării trebuie să fie pătrunși cu toții de marele adevăr, că au datoria să cârmuiască și să orânduiască în așa fel treburile statului, în cât viața plugarilor să nu fie nici tulburată și nici amărâtă cu fel și fel de măsuri de prisos și netrebnice.

Sarcinile celor ce lucrează pământul trebuie să fie cât mai mici cu putință, pentru ca ei să se poată bucura de toate bucuriile vieții, să-și poată crește după placul inimii lor copiii și să le poată da învățătură.

În aceeași vreme însă, plugarii trebuie să se împărtășească și de o administrație de stat și comunală dreaptă și simplă, de o justiție nepărtinitoare și de o ocrotire economică cât mai mare, pentru ca ei să simtă bucurie lucrându-și pământul și să nu aibă mereu tulburată conștiința, că belșugul holdelor lor de aur îl fură străinii și că vloga vieții lor întregă o storc cei puși să gospodărească mecanismul întortochiat al statului

Ocrotit față de orice volnicie, ferit de apăsări nedrepte și economicește întărit, — sufletul și mintea oricărui plugar se va deschide ca o floare scumpă la lumina soarelui și el va înțelege, că bolșevismul, pe care unii și alții caută să-l răspândească și între hotarele țării noastre, — este o nebunie, o învățătură a lui Anticrist, care numai acolo poate prinde rădăcini, unde sufletul s'a pierdut.

Plugarul român drept credincios însă știe, că sufletul omului este tot ceea ce poate avea

cineva mai de preț și de aceea el nu vrea să și-l piardă pe al său.

Statul, guvernul și mai ales noi cărturarii coborâtori din tulpina satelor, avem drept aceea cea mai înaltă datorie, de a face totul pentru plugari, căci prin aceasta și numai prin aceasta îi vom zidi temelie de nebiruit Țării, Regelui și scumpului nostru Neam Românesc.

Cluj, 6 Iulie 1933.

Dr. SEBASTIAN BORNEMISA
DIRECTORUL GAZETEI „LUMEA și ȚARA“

CUPRINSUL

I.

	Pag.
Râvna după proprietate	3
Cine sunt dușmanii proprietății	6
Cum s'a născut comunismul	9
Intâii sprijinitori ai învățăturilor comuniste în Rusia	13

II.

Forme politice de stat	17
Viața religioasă în statul comunist	21
Despre viața familială	24
Ce însemnează comunizarea proprietății	29
Viața în orașele comuniste	33
Traiful celor mari și puternici	36
Susținerea ordinii publice	38
Apărarea țării	40
Cum vreau comuniștii să cucerească lumea	42

III.

Farmecul unui petec de pământ	45
Poate fi plugarul român comunist?	46
Să-i întărim pe plugari!	49

Datorințele bunului Român.

I. Ce este Asociațiunea „Astra“?

E cea mai mare și cea mai veche societate românească din Ardeal, pentru răspândirea culturii în sânul poporului român.

II. Ce a făcut și ce face Asociațiunea?

1. A ajutat în timpuri grele, cu *burse*, tinerii români la învățătură de carte și de meserii. — 2. A înființat o *bibliotecă centrală* în Sibiu. — 3. A înființat un *Muzeu* minunat, cuprinzând mai ales lucruri făcute de harnicele țărancă române, dar și alte celea. — 4. A ținut zeci de mii de *conferențe* populare la sate și la orașe. — 5. A înființat *cursuri pentru analfați* (neștiutori de carte). — 6. A înființat *bănci populare și cooperative*. — 7. A tipărit, în zeci și zeci de mii de exemplare, *cărți de învățătură și petrecere pentru popor*. — 8. A tipărit revista „*Transilvania*“. — 9. A înființat *despărțăminte, cercuri culturale, biblioteci populare* la sate. — 10. A ajutat construirea de *Cămine naționale*. — 11. Ajută tipărirea unei biblioteci pentru cărturarii cu școală mai mare (de către Secțiile „*Astre*“ din Cluj).

III. Ce trebuie să facă orice Român bun?

Să se *înregistreze membru* la Asociațiune (membru fondator 1000 Lei, membru pe viață 500 Lei, membrii activi 50 lei).

Ultimele numere ale „Bibliotecii populare” sunt următoarele:

Nr. 196. *Dascălul Ioniță*, povestire din viața dela sate, de *Ioan Pop-Reteganul*.

Nr. 197. *Să luăm aminte*, sfaturi pentru zilele de astăzi, de *Petre R. Petrescu*.

Nr. 198. „*Calendarul Astei*” pe anul 1933, redactat de *Horia Petra Petrescu*.

Nr. 199. *Ioan Pop-Reteganul: Odinioară și acum*. Amintiri din copilărie. Cu o introducere de *Horia Petra-Petrescu*: Cine a fost Ioan Pop-Reteganul.

Nr. 200. *Holberg: Nu-ți băga nasul unde nu-ți fierbe oala*. Comedie în 3 acte. După Holberg, de *Horia Petra-Petrescu*.

Nr. 201. *Victor Popa: Poezii populare și chiuituri din Țara Oltului*.

Nr. 202. *Septimiu Popa: Flori din grădina raiului*. (Viațile femeilor creștine).

Nr. 203. *Sebastian Stanca: Lege nouă*, comedie într'un act.

Nr. 204-5. *Sabin Opreanu: Țara noastră*. Scurt manual de geografie economică.

Nr. 206. *Calendarul pentru popor pe 1934*. Redactat de *Horia Petra-Petrescu*.

Nr. 207. *Sebastian Bornemisa: De ce nu poate fi plugarul român comunist*.